

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ: กรณีศึกษาจังหวัดอุดรธานี มุ่งที่จะศึกษากระบวนการวิธีการและกิจกรรม รวมทั้งศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการกล่อมเกลาทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ และศึกษาถึงผลที่เกิดขึ้นกับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ เมื่อมีการออกแบบสัมภาษณ์สำหรับแกนนำชมรมคนรักอุดรและแบบสัมภาษณ์สำหรับสมาชิกชมรมคนรักอุดรและผ่านการตรวจสอบความน่าเชื่อถือการครอบคลุมเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ก็ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอสัมภาษณ์แกนนำทางโทรศัพท์ ส่วนการติดต่อกับสมาชิกชมรมคนรักอุดรในบางพื้นที่ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์และในบางพื้นที่ เข้าพบเพื่อสัมภาษณ์ เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างวิจัย 2 กลุ่ม ดังกล่าวแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงตามประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาประเมินผล แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสรุปผลการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงขอเสนอข้อมูลต่างๆ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแกนนำและสมาชิกชมรมคนรักอุดร

ผลการสัมภาษณ์ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

จากการศึกษาพบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับเพศของแกนนำชมรมคนรักอุดรจากจำนวนทั้งหมด 7 คน เป็นเพศชาย 5 คนและเป็นเพศหญิง 2 คน มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 4 คน อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 2 คน และอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 1 คน จบการศึกษาระดับ ป.4-ป.7 จำนวน 1 คน ระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา จำนวน 1 คน ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน และระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน ระยะเวลาการเป็นแกนนำของชมรมคนรักอุดร ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 1 คน ระหว่าง 2-3 ปี จำนวน 2 คน และ เป็นแกนนำของชมรมตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง จำนวน 4 คน

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับเพศของสมาชิกชมรมคนรักอุดรจากจำนวนทั้งหมด 27 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน และ เป็นเพศชายจำนวน 8 คน มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 5 คน อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 1 คน อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 8 คน และอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 6

คน จบการศึกษาระดับ ป.4-ป.7 จำนวน 14 คน ระดับม.ศ.1-ม.ศ.3 หรือ ม.1-ม.3 จำนวน 3 คน ระดับม.ศ.4-ม.ศ.5 หรือ ม.4-ม.6 จำนวน 1 คน และระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกชมรมคนรักอุดร ระหว่าง 1-2 ปี จำนวน 2 คน ระหว่าง 2-3 ปี จำนวน 8 คน และเป็นสมาชิกชมรมคนรักอุดรตั้งแต่เริ่มก่อตั้งชมรม จำนวน 10 คน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการสัมภาษณ์แกนนำชมรมคนรักอุดร เกี่ยวกับ วิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือที่กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติใช้ในการกล่อมเกลາทางการเมือง

ในเรื่องของการรับสมัครสมาชิกของชมรมคนรักอุดร กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติไม่ได้มีส่วนร่วมแต่อย่างใด โดยการดำเนินการเปิดรับสมัครสมาชิกเป็นการดำเนินการโดยชมรมคนรักอุดรรวมถึงเรื่องของการขอรับเงินทุนเพื่อใช้ในการสนับสนุนจากทางกลุ่ม นปช. ซึ่งทางชมรมไม่ได้ขอรับจากกลุ่มแนวร่วมฯ แต่อย่างใด ทั้งนี้ เนื่องจากการรับสมัครสมาชิกชมรมคนรักอุดรนั้น ผู้ที่มีความประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกต้องเสียค่าสมัครคนละ 30 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนมากมาจากการรับบริจาค ทั้งจากห้างร้าน บุคคลและคณะบุคคลซึ่งในแต่ละวันในการจัดรายการวิทยุ จะมีประชาชนโทรศัพท์เข้ามาบริจาคทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ ซึ่งทาง นปช. จะให้สนับสนุนเป็นค่าใช้จ่าย ในกรณีที่สมาชิกของชมรมคนรักอุดรเดินทางเข้าร่วมการประชุมในกรุงเทพมหานครเท่านั้น

ส่วนความร่วมมือในการจัดปราศรัย กลุ่มแนวร่วมฯ จะให้ความร่วมมือในการส่งบุคลากรเข้าร่วมเพื่อขึ้นเวทีปราศรัยและให้ข้อมูลข่าวสารเป็นหัวข้อในการปราศรัยในแต่ละครั้งเท่านั้น ส่วนโครงการวางแผนกิจกรรมซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการขึ้นโดยคณะกรรมการของโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือสมาชิกและดำเนินการเพื่อการออมของสมาชิกเท่านั้น โครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจาก ชมรมคนรักอุดรแต่ไม่ใช่โครงการที่ดำเนินการโดยชมรมคนรักอุดร ซึ่งทางชมรมคนรักอุดรจะให้การสนับสนุนในเรื่องของข้อมูลสมาชิกชมรมคนรักอุดรในการใช้ประชาสัมพันธ์ให้สมัครสมาชิกโครงการวางแผนกิจกรรมแต่ไม่ได้มีการบังคับให้บุคคลที่เป็นสมาชิกชมรมคนรักอุดรต้องเป็นสมาชิกโครงการวางแผนกิจกรรมด้วย ดังนั้น ในการดำเนินการรับสมัครสมาชิก การดำเนินโครงการวางแผนกิจกรรม นั้น ทาง นปช. ไม่ได้มีส่วนร่วมแต่อย่างใด

การจัดปราศรัยในแต่ละครั้งจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางการเมืองรวมถึงแนวทางการเคลื่อนไหวหรือกิจกรรมของสมาชิกชมรม อาทิ เช่น

การจัดปราชัยโดยมีแกนนำของกลุ่มแนวร่วมฯ มาร่วมขึ้นเวทีจะมีวัตถุประสงค์หลักคือต้องการกระจายข่าวสารและกำหนดแนวทางการเคลื่อนไหวร่วมกับสมาชิกชมรมคนรักอุดร หรือการจัดปราชัยโดยมีเฉพาะแกนนำของชมรมคนรักอุดรและมีการเชิญศิลปินร่วมแสดงเพื่อสร้างความบันเทิงให้กับสมาชิกที่เข้าร่วมนั้น วัตถุประสงค์ในการจัดคือการสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและการเปิดรับสมัครสมาชิกใหม่ รวมถึงการขอรับบริจาคทุนทรัพย์เพื่อสร้างอาณาจักร คนเสื้อแดง ณ บ้านหนองริหุ ตำบลสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีเนื้อที่ 18 ไร่ 3 งานซึ่งการจัดปราชัย การรับสมัครสมาชิก รวมถึงสมาชิกโครงการฅาปนกิจสงเคราะห์ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ถือเป็นผลดีสำหรับชมรมคนรักอุดร เนื่องจากจำนวนประชาชนที่เข้าร่วมการเป็นสมาชิกทั้งสมาชิกชมรมและสมาชิกโครงการฅาปนกิจสงเคราะห์แสดงให้เห็นถึงพลังของประชาชนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกัน ส่วนการจัดปราชัยในแต่ละครั้งของชมรมคนรักอุดรมักจะประสบปัญหาบ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการขอใช้สถานที่ ปัญหาการจราจรในการเดินทางเข้าร่วมของสมาชิกหรือประชาชนที่จะเข้ารับฟังการปราชัยซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป และมาตรการรักษาความปลอดภัยให้กับผู้เข้าร่วมรับฟังการปราชัย เนื่องจากในการจัดปราชัยในแต่ละครั้งจะมีจำนวนผู้เข้าร่วมจำนวนมาก การรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินของผู้เข้าร่วมชุมนุมเป็นไปได้ด้วยความลำบาก ซึ่งทางชมรมก็มักจะได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจในบางครั้ง ซึ่งโดยหลักๆแล้ว ทางชมรมจะจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของชมรมในการอำนวยความสะดวกในเรื่องดังกล่าว แต่ก็ไม่สามารถดูแลความปลอดภัยให้กับสมาชิกที่เข้าร่วมได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากในการจัดปราชัยในแต่ละครั้ง ผู้เข้าร่วมมีจำนวนมาก

ในเรื่องของเครื่องมือ ที่ใช้ในการกล่อมเลาทางการเมืองพบว่า สื่อที่ใช้มากที่สุดคือวิทยุชุมชน ซึ่งการเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิกชมรมคนรักอุดร รวมถึงทุนทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินงาน ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการใช้สื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างดียิ่ง สื่อที่ทางชมรมคนรักอุดรใช้เป็นเครื่องมือในการเชิญชวน กระจายข่าวสารต่างๆ เพื่อเพิ่มจำนวนสมาชิกรวมถึงการระดมเงินทุนนั้นอันดับแรก คือสื่อวิทยุชุมชนซึ่งเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่งในการใช้จากทางชมรม มีการวางรูปแบบการจัดรายการที่น่าสนใจ ใช้ถ้อยคำที่เข้ากับสภาพพื้นที่โดยใช้ภาษาถิ่นในการจัดเพื่อดึงดูดการจัดรายการ มีการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้แสดงความคิดเห็น มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันอีกประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสื่อวิทยุชุมชนนั้นคือกำลังส่งของเครื่องส่งวิทยุที่มีกำลังแรงระยะไกล ทำให้ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ ที่ห่างไกลกับตัวจังหวัดอุดรธานี สามารถรับฟังได้อย่างทั่วถึง สื่ออันดับต่อมาคือสื่อที่เป็นเทคโนโลยีอีกประเภทคือการจัดทำเว็บไซต์ซึ่งมีทั้งเว็บไซต์ที่ทางชมรมจัดทำขึ้นเอง เนื้อหาสาระที่ปรากฏในเว็บไซต์มีทั้งการแสดงภาพกิจกรรมต่างๆ ที่บรรดาสมาชิกร่วมกันทำ รายละเอียดของช่องทางการรับบริจาค ภาพข่าวสถานการณ์ต่างๆ ที่

เกิดขึ้นในจังหวัดอุดรธานี และหนังสือพิมพ์บ้านเมือง รวมถึงแผ่นพับต่างๆ ก็เป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งที่ทางชมรมคนรักอุดรได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของชมรม โดย การส่งทางไปรษณีย์ให้กับสมาชิกที่เป็นแกนนำในแต่ละชุมชนตามต่างอำเภอเพื่อเป็นช่องทางในการกระจายข้อมูลข่าวสารอีกช่องทางหนึ่ง

จะเห็นได้ว่า การใช้อำนาจที่สามคือ สื่อ ในการการดำเนินการของชมรมคนรักอุดรถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนในเขตพื้นที่รวมถึงประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการขยายฐานเสียงหรือสมาชิกได้รับสื่ออย่างทั่วถึง มีการจัดทำสื่อหลากหลายประเภทรวมทั้งกระบวนการและวิธีการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ของชมรม และสื่อที่ได้รับ ความนิยมมากเป็นอันดับหนึ่งคือวิทยุกระจายเสียงหรือที่เรียกกันว่า วิทยุชุมชน การพลัดเปลี่ยน หมุนเวียนผู้จัดรายการ การนำเสนอเนื้อหาสาระความเป็นจริงในเชิงจริงใจ สร้างจิตสำนึกของความเป็นเจ้าของให้เกิดความรักและห่วงใยในทรัพย์สินของตนก่อให้เกิดความรักและความผูกพันกัน จนไม่สามารถแยกออกจากกันได้

สรุปผลการสัมภาษณ์

นำข้อมูลที่ได้จากการสรุป ในการสัมภาษณ์แกนนำชมรมคนรักอุดรเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มแนวร่วมฯ ในการรับสมัครสมาชิก การสมัครงานปณิกกิจสงเคราะห์ การจัดปราชัยและ กิจกรรมอื่นๆ ของชมรมคนรักอุดร และวัตถุประสงค์ในการจัดปราชัยหรือชุมนุมทางการเมือง และผลดี ผลเสียในการรับสมัครสมาชิก การจัดปราชัยและ โครงการงานปณิกกิจสงเคราะห์ นำมา ประเมินผลและทำการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า

การใช้วิธีการและกิจกรรม การสร้างอุดมการณ์ของชมรมคนรักอุดรโดยให้สมาชิกเข้ามามีส่วนรวมและการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกมีความเป็นเอกภาพร่วมกันส่งผลให้สมาชิกชมรม และสมาชิกของโครงการงานปณิกกิจสงเคราะห์เพิ่มมากขึ้นโดยไม่ต้องขอความร่วมมือจากกลุ่มแนวร่วมฯ ซึ่งความเข้มแข็งในการบริหารจัดการองค์กรของชมรม การให้ความสำคัญกับการคัดสรร สมาชิก การสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรผ่านการสร้างความผูกพันของสมาชิกต่อชมรม การสร้างแรงจูงใจให้เข้าร่วม และมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและความเป็นเอกภาพร่วมกัน โดยมีแนวทาง และวิธีการ ที่เข้าถึงประชาชนอย่างแท้จริง การจัดองค์กรระดับจังหวัดขยายผลลงสู่ระดับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน การสร้างความเชื่อ ค่านิยมต่างๆ ก่อผลให้เกิดแบบแผนความเชื่อหรือพฤติกรรมทางการเมืองของสมาชิกที่ชัดเจน โดยที่สมาชิกไม่ได้รับผลประโยชน์แต่อย่างใด ซึ่งถือเป็นองค์กร และการเคลื่อนไหวใหม่ ที่ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการการดำรงอยู่และขนาดของ ขบวนการอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ MaAdam ที่ว่า ขบวนการทางสังคมที่สามารถ สร้างสิ่งต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจให้สามารถชักนำไปสู่ความเป็นเอกภาพในหมู่สมาชิกได้ ย่อมมี

ประสิทธิภาพในการเคลื่อนไหวและการระดมสมาชิกใหม่ ที่สำคัญยังสามารถช่วยแก้ปัญหา สมาชิกที่ได้รับผลประโยชน์โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย (1982 : 45-46 อ้างใน กิ่งกาญจน์, 2550)

ส่วนสื่อที่ทางชมรมคนรักอุดรใช้ ประกอบไปด้วย การกระจายเสียงผ่านคลื่นวิทยุชุมชน 'มวลงชนสัมพันธ์ FM 97.5 MHz, ทีวีดาวเทียมอุดรเคเบิลทีวีช่อง Voice TV, หนังสือพิมพ์บ้านเมือง, เว็บไซต์ <http://www.konrugudon.com>, แผ่นป้ายโฆษณา, แผ่นปลิวและโรงเรียนคนเสื้อแดง สาขาจังหวัดอุดรธานี ซึ่งการดำเนินการผ่านสื่อต่างมีแกนนำชมรมคนรักอุดรเป็นที่ปรึกษาให้กับทีมงาน จากการประเมินผลตอบรับการใช้สื่อของชมรมคนรักอุดรพบว่าสื่อที่ใช้มากและมีผลตอบรับมากที่สุดคือคลื่นวิทยุชุมชน 97.5 MHz รองลงมาคือทีวีดาวเทียมอุดรเคเบิลทีวีช่อง Voice TV ถัดมาคือเว็บไซต์ <http://www.konrugudon.com> และแผ่นป้ายโฆษณา, แผ่นปลิวและโรงเรียนคนเสื้อแดง ตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์แกนนำชมรมคนรักอุดร เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย

เหตุผลในการเข้าร่วมการเคลื่อนไหวทางการเมืองส่วนใหญ่เกิดจากการมีทัศนคติเกี่ยวกับการแบ่งปันทรัพยากรต่างๆ ของรัฐบาลที่ไม่เท่าเทียมกัน คนจนและเกษตรกรไม่มีอำนาจต่อรองในระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเหมือนคนชั้นกลาง ซึ่งเคยได้รับจากสมัยรัฐบาลทักษิณ ซึ่งย้อนกลับไปในปี พ.ศ. 2548 นโยบายประชานิยมของพรรคไทยรักไทย คนจนส่วนใหญ่ที่ไม่มีอำนาจต่อรอง และเข้าไม่ถึงทรัพยากร ได้มีโอกาสได้รับ ไม่ว่าจะเป็นการรักษาพยาบาลถึงฟรี การมีกองทุนหมู่บ้าน การได้รับจัดสรรเงิน SML รายจังหวัด การได้ทุนไปเรียนต่างประเทศอำเภอละ 1 ทุน หรือการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา การผลิต สินค้าพื้นบ้านหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ฯลฯ ทำให้เกิด “สำนึกใหม่” ทางการเมืองของคนจนถึง “อำนาจ” ของคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความสัมพันธ์ระหว่าง “นโยบาย” ของพรรคการเมืองที่หาเสียงเป็นรัฐบาล กับทรัพยากรที่ตนจะได้รับ และที่สำคัญทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากพรรคการเมืองที่ตนเลือก และเป็นพรรคที่กำหนดนโยบายนี้สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงทัศนคติเกี่ยวกับเหตุการณ์การปฏิวัติ เมื่อ 19 กันยายน 2549 ที่กลุ่มคนที่เป็นแกนนำของสมาชิกชมรมคนรักอุดรมองว่าเป็นปรากฏการณ์ที่ทำลายความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ และยังทำลายอำนาจของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอย่างแท้จริง เหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นสาเหตุที่ทำให้ชมรมคนรักอุดรต้องออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง อีกทั้งแกนนำชมรมคนรักอุดรยังมองว่า “การทำให้คนไทยมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย” หรือการสร้างฐานรากให้บ้านประชาธิปไตย คือ เป้าประสงค์สูงสุดที่จำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน การที่จะทำให้คนไทยมี วิถีชีวิตประชาธิปไตยได้ จะต้องเริ่มจากการปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตยหรือความเชื่อในคุณค่าประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในมโนทัศน์ของ

คนไทยให้ได้ในทุกระดับ ผู้นำประเทศต้องยอมเสียสละและต้องบริหารด้วยความเป็นธรรม ไม่แบ่งชนชั้นให้เกิดขึ้นในสังคมโดยจะต้องดำเนินการภายใต้กรอบนโยบายของรัฐตามรัฐธรรมนูญไม่ปฏิบัติเฉพาะกลุ่มคนใดเพียงกลุ่มเดียวทั้งการให้ประโยชน์และบทลงโทษ ทศนคติเหล่านี้ถูกปลูกฝังให้กับประชาชนผนวกกับความรู้สึกส่วนตัวของประชาชนที่ได้รับผลกระทบทำให้การออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองของประชาชนจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ และเมื่อผู้นำสามารถรวมกลุ่มประชาชนได้และกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกัน พลังอำนาจของประชาชนก็เริ่มแสดงออกอย่างชัดเจน

สรุปผลการสัมภาษณ์

การพัฒนาระบบประชาธิปไตยในประเทศไทยต้องมุ่งเน้นที่การมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่งเสริมให้ประชาชนในชาติตระหนักรู้ถึงสิทธิ หน้าที่ของการเป็นพลเมืองของชาติ รัฐต้องให้ความสำคัญกับสมาชิกของสังคมในฐานะเป็นราษฎรตลอดจนการส่งเสริมให้พวกเขามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งรัฐต้องไม่สร้างค่านิยมหรือส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียงการใช้สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งเท่านั้น เพราะหัวใจของแนวคิดนี้คือ อำนาจทางการเมืองเป็นของประชาชน ดังนั้นประชาชนต้องแสดงบทบาทในการควบคุมกำกับ และตรวจสอบระบบการเมืองและรัฐต้องมุ่งเน้นที่การพัฒนากระบวนการและกฎหมาย นั่นคือ รัฐต้องพัฒนาสถาบันการบริหารและพัฒนาเครื่องมือของสถาบันไปพร้อมๆ กันกับพัฒนาพลเมือง ต้องพัฒนากฎหมายเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยและประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

แนวทางการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในประเทศไทยนั้น ต้องการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนทุกระดับให้เข้าใจกับความหมายที่แท้จริงของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยว่า ระบบดังกล่าวเป็นอย่างไร ประชาชนมีสิทธิอย่างไรบ้าง ทำอะไร วิธีการตรวจสอบทำอย่างไร ก่อนการจะปฏิบัติตามนโยบายควรสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนว่าดำเนินการอย่างไรถึงจะดี ประชาชนคิดว่าวิธีการต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน รัฐต้องสร้างค่านิยมในการมีส่วนร่วมในทุกนโยบายที่จะดำเนินการรวมถึงรัฐต้องพัฒนาเครื่องมือและบุคลากรเพื่อรองรับการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย ในแง่ของการเมืองที่พัฒนาแล้วจะเปรียบเสมือนปัจจัยที่สำคัญที่จะเอื้ออำนวยต่อความเจริญทางเศรษฐกิจ หากกระบวนการเมืองมีการพัฒนาสูง จะส่งเสริมให้เกิดความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจจึงขึ้นอยู่กับระดับของการพัฒนาการเมืองของแต่ละสังคม (สมบัติ ชำรงชัญวงศ์ 2539,33)

ผลการสัมภาษณ์สมาชิกชมรมคนรักอุดร เกี่ยวกับ วิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือที่ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติใช้ในการกล่อมเกลາทางการเมือง

สมาชิกชมรมคนรักอุดรมองว่าตนเองและประชาชนทั่วประเทศถูกกดขี่ทางการเมืองมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ไม่มีโอกาสและขาดช่องทางรวมถึงขาดผู้นำที่จะพาแสดงออกทางการเมือง ถึงแม้ว่าชมรมคนรักอุดรจะไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งชมรมเพียงเพื่อแสดงออกทางการเมืองเท่านั้นก็ตาม สมาชิกของชมรมส่วนใหญ่ก็รู้จักและเพิ่มจำนวนมากขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ชมรมคนรักอุดรออกมาเป็นตัวนำในทางการเมือง ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้ ทางชมรมเองก็ได้ดำเนินการด้านสาธารณประโยชน์มากมายแต่มีจำนวนสมาชิกเพียงหลักร้อย ซึ่งเหตุผลที่ทำให้มีจำนวนประชาชนออกมาสมัครสมาชิกและร่วมแสดงออกทางการเมืองเป็นจำนวนมากนั้นมีเหตุผลแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง กลุ่มแนวร่วมฯ จะกระจายข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านการจัดปราศรัยของชมรมคนรักอุดร ซึ่งการปราศรัยในแต่ละครั้ง กลุ่มแนวร่วมฯ จะมีตัวแทนเข้าร่วมเพื่อขึ้นเวทีปราศรัย เพื่อแจ้งข่าวสารข้อมูลรวมถึงการแถลงจุดยืนและแนวทางการต่อสู้ให้กับสมาชิกชมรมคนรักอุดรที่เข้าร่วมรับฟังการปราศรัย และในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางชมรมคนรักอุดรจัดขึ้น สมาชิกจะเข้าร่วมในจำนวนที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานที่ วันและช่วงระยะเวลา

ส่วนสื่อที่สมาชิกชมรมคนรักอุดรใช้สำหรับติดตามข้อมูลข่าวสารของชมรมคนรักอุดร และข้อมูลข่าวสารของกลุ่ม นปช. มีหลายประเภท อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นปลิว หรือแม้กระทั่งป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ และสิ่งที่ได้รับความนิยมมากคือ สื่อประเภทวิทยุ นั่นคือวิทยุชุมชนคลื่น FM 97.5 รองลงมาคือ โทรทัศน์ช่องสัญญาณดาวเทียม รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ แผ่นปลิว และ ป้ายประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ

สรุปผลการสัมภาษณ์

ประชาชนที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมคนรักอุดรมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อระบบการเมืองของไทยที่มีรัฐบาลโดยการนำของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งในที่นี่จากผลของการกล่อมเกลาของผู้นำที่รู้และเข้าใจสภาพปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่เข้าร่วมทำให้ง่ายต่อการชักนำอีกทั้งบทบาทที่ผู้นำแสดงออกก็มีส่วนสำคัญกับจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้น การให้ความสำคัญกับการคัดสรรสมาชิกขององค์กรหรือขบวนการทางสังคม การกำหนดยุทธวิธี และการระดมทรัพยากรเพื่อใช้เป็นสิ่งต่อรองกับรัฐ ซึ่งการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมคนรักอุดรของสมาชิกรุ่นนั้นเพียงต้องการเข้าร่วมกับชมรมเพื่อแสดงออกทางการเมือง ซึ่งสมาชิกชมรมแสดงความเห็นว่า จำนวนประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น จะใช้เป็นข้อต่อรองสำหรับผู้นำประเทศให้ดำเนินการตามความต้องการของชมรมได้ สำหรับโครงการฉาปนกิจสงเคราะห์ สมาชิกชมรมคนรักอุดรให้

ความเห็นว่าเป็นโครงการที่ดี และเหมาะกับชาวบ้าน เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโครงการ เพื่อต้องการสร้างให้สมาชิกรู้จักการออมที่มีผลตอบแทน เหมาะสำหรับชาวบ้านทั่วไป ส่วนข้อแตกต่างระหว่างการเป็นสมาชิกชมรมคนรักอุดรและประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกนั้นมีเพียงช่วงเวลาการจัดงานระดมทุนของชมรมเท่านั้น สำหรับการกระจายข้อมูลข่าวสารของกลุ่ม นปช. จะใช้วิธีส่งบุคลากรจากส่วนกลางเพื่อเข้าร่วมการขึ้นปราศรัยกับทางชมรม ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้นำ หรือ แกนนำมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการระดมจำนวนประชากรและทรัพยากรที่ใช้สำหรับ ขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมือง และ หนึ่งในหลายปัจจัยที่จะนำมาซึ่งการก่อกำเนิด พัฒนาการ ความเข้มแข็ง-อ่อนแอ ความก้าวหน้า-ถดถอย ความล้มเหลว หรือสร้างผลสะท้อนของขบวนการ ทางสังคมนั้นคือ ผู้นำ หรือ แกนนำในองค์กรเคลื่อนไหว มีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งการ เคลื่อนไหวและเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะของการตัดสินใจเพื่อการดำเนินงานและการใช้ยุทธวิธี และมี ฐานะของการเป็นผู้จัดตั้งการเคลื่อนไหวหรือเป็นผู้ประกอบการทางการเมือง ซึ่งจะทำหน้าที่ในการ ระดมทรัพยากรชักนำผู้คนประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน เข้าร่วมเคลื่อนไหว (กิ่งกาญจน์, 2550 : 25)

สรุปผลการสัมภาษณ์

การกล่อมเกลາทางการเมืองในปัจจุบันโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารได้มีการพัฒนา ก้าวหน้าขึ้นไปมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทำให้สังคมทั่วโลกมีการติดต่อสื่อสารกัน ได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ผู้คนในภูมิภาคต่างๆ ของโลกสามารถติดต่อกันได้ในเวลาเพียงเสี้ยว วินาที ในช่วงสถานการณ์การเมืองไทยช่วงที่ผ่านมา สื่อใหม่ อันประกอบไปด้วย สื่อออนไลน์ เกเบิลทีวี ทีวีดาวเทียม ตลอดจนวิทยุชุมชน และวิทยุท้องถิ่น มีบทบาทอย่างสำคัญในการนำเสนอ ข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็นทางการเมืองในหลากหลายแง่มุม อันนำมาซึ่งข้อถกเถียงว่าด้วย เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและความรับผิดชอบในการใช้สื่อใหม่ต่างๆ เหล่านี้ สมาชิกชมรมคนรักอุดรส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้น้อย สื่อที่ใช้สำหรับติดตาม ข่าวสารมากที่สุดคือการฟังวิทยุ เพราะเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สามารถพกพาได้สะดวก ราคาถูก อายุ การใช้งานค่อนข้างนาน การบำรุงรักษาง่าย ส่วนสื่อประเภทอื่น เช่นการใช้อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ ผ่านดาวเทียม, แผ่นพับ หนังสือพิมพ์ หรือแม้กระทั่งแผ่นป้ายโฆษณา จะมีสมาชิกของชมรมให้ ความสนใจน้อยลงไปตามลำดับ จะเห็นได้ว่า นอกจากวิธีการ กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้นำขบวนการ เคลื่อนไหวได้พยายามจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอแล้ว สื่อก็เป็นอีกช่องทางที่ทำให้จำนวนสมาชิกที่เข้า ร่วมขบวนการเคลื่อนไหวเพิ่มปริมาณหรือจำนวนที่มากขึ้นอย่างรวดเร็ว ถือได้ว่ายุทธวิธีในการ เลือกลูกและใช้สื่อของขบวนการเคลื่อนไหวดังกล่าวนี้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างยิ่ง

ผลการสัมภาษณ์สมาชิกชมรมคนรักอุดร เกี่ยวกับแนวคิดและแนวทางการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในประเทศไทย

จากการสัมภาษณ์พบว่า สมาชิกชมรมคนรักอุดรมองว่า ความเท่าเทียมกันในสังคมถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญของรัฐที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย ถึงแม้ว่า ประชาชนในรัฐจะมีความแตกต่างกันในเรื่อง เชื้อชาติ วัฒนธรรม ภาษา และศาสนา แต่ประชาชนเหล่านั้นก็ถือเป็นโครงสร้างของสังคมที่สำคัญ ซึ่งรัฐต้องให้ความสำคัญกับความฝัน ข้อเรียกร้อง รวมถึงความต้องการของประชาชน เพื่อให้เกิดความไว้วางใจต่อรัฐ

สรุปผลการสัมภาษณ์

ประเด็นสำคัญของการขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชาตินั้น คือ รัฐจัดสรรทรัพยากรไม่เท่าเทียมกันและการเลือกปฏิบัติและให้ความสำคัญกับชนชั้นกลางมากเป็นอันดับแรก ทั้งที่ชนชั้นล่างในประเทศมีมากกว่าชนชั้นกลางเกือบสามเท่าของจำนวนประชากรทั้งประเทศ แต่การเสนอแนะดังกล่าวไม่ได้หมายถึงรัฐต้องกำหนดคน โขบายแก้ไขปัญหให้กับชนชั้นล่างก่อน เพียงแต่กระบวนการหรือการกำหนดคน โขบายรัฐต้องกำหนดคน โขบายให้ครอบคลุมทั้งสองกลุ่มเพราะทั้งสองกลุ่มถือเป็นประชากรภายในประเทศมีสิทธิ เสรีภาพที่เท่าเทียมกันและด้วยระบบเศรษฐกิจของไทยรวมทั้งสภาพของภาพรวมทั้งประเทศยังไม่พ้นขีดจำกัดความของประเทศที่กำลังพัฒนา จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดูแลความเป็นอยู่ของประชากรในประเทศให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามอัตราภาพ หรือรัฐต้องปรับโครงสร้างการจัดสรรทรัพยากรและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจใหม่เพื่อให้ชนชั้นล่างสามารถเข้าถึงทรัพยากรและมีอำนาจต่อรองในระบบเศรษฐกิจแบบตลาดโดยไม่ต้องพึ่งพานโยบายประชานิยมซึ่งจะสร้างปัญหาในระยะยาว ทั้งนี้ เพื่อให้ในท้ายที่สุด สังคมไทยมีคนชนชั้นกลางเพิ่มมากขึ้นพอที่จะทำให้ประชาธิปไตยมีประสิทธิภาพได้จริง การปรับโครงสร้างการจัดสรรทรัพยากร และผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจใหม่ เป็นการถาวรโดยไม่ต้องพึ่งพานโยบายประชานิยมของบรรดาพรรคการเมือง จะกระทำได้ ต่อเมื่อมีการปรับกฎหมายเศรษฐกิจทั้งปวง